

S'ONA DOĞRU

Semih DİRİ

Karanlık bir odada yahut ücra bir hücrede geçer mi zaman? Geçer de geçtiğini anlamazsın. Karanlık değil odam, demir parmaklıklar yok penceremde ama tutsağım. Bir yatağa tutsağım çok zamandır. Ne kadar çok bilmiyorum. Sakallarımın içinde tek tük seçilen aklar, siyah rengi saf dışı bırakıncaya dek epey zaman geçmiş olmalı. Takvim yapraklarını takip etmeyeli çok oldu. Zaman kavramı sakalımın aklarından, ezan sesinden ve pencere önündeki çocuk cıvıltılarından ibaret. Bir de gözümün sabit bir şekilde dikili olduğu karşı duvarda yerini tam kestiremesem de tik taklarıyla beynimi oyan- zaman mefhumunun delili- bir de saat var.

Kımıldamayan Antik Yunan heykeli gibi bir beden, vefakâr karımın pipet yardımıyla beslenmek için eliyle açtığı, kısaca konuşmaya yaramayan bir çene. Görmediğim fakat yıllarca yatağa yapışık yaşamaktan dolayı vücudumun muhtelif yerlerinde çıkan yaralar. Üstüne üstlük bırakın yara kaşımayı kımıldamaktan aciz eller. Tırnaklarımı derime bastırıp kaşımayı öyle isterdim ki...

Ununu elemiş eleğini asmış, yapacağı tüm iş bitince sakın bir limana demir atmış, ardından müzeye çevrilmiş bir savaş gemisiyim belki de. Çürümeye başlayan, durmadan geçmişi yad eden bir savaş gemisi... Yatağa hap-solmuş; eli, ayağı hatta gözü bile kıpırdamayan aciz bir adam için afili cümleler kabul. Öyle çok isterdim ki, hissettiklerimi yazabilmeyi, şimdi beynimin içinde uçuşan düşünceleri duymanızı öylesine arzuluyorum ki. Belki de beynimin içinde bir yerdesiniz, acaba duyuyor musunuz sessiz çılgınlıklarımı?

Kimim ben? Adım ne? Ne önemi var... Canlılığı maziye gömülmüş, ağır bir et yığınıyım. Boynumdaki damarın atmasından anlıyorum yaşadı-

ğımı. İnsan eti ağırdır oğlum derdi annem, oğlunun yaşlılığını görmüş gibi. Bense kendi oğluma insan eti ağırdır oğul bile diyemedim. Hem dilim dönmüyordu, hem de oğlum bu yükün ağırlığından habersiz, başındaki kavak yellerine kaptırmıştı kendini. Bir baltaya sap olamamıştı. Karım oğlumuzun doktor veya eczacı olmasını isterdi. Oğlanın bildiği kimya bilgisi, rakı içerken, rakının kristalleşmemesi için sırayla rakı, su, buz konması gerektiğini bilmekten ibaretti. Hüseyin, muzır işlere düşmüş, okulu bırakmıştı. Doktor veya eczacı olamadığı gibi adam da olamamıştı. Günde sadece bir kez uğrardı yanıma. O da karım işe erken gittiği için sabah kahvaltımı vermek içindi. Kahvaltı dediğimse, meyve suyunu yahut suyla karıştırıp iyice sıvılaştırılmış bebek mamasını pipetle ağzıma dayamaktı. Ağzımın içinde pelteleşen bebek mamasının tadı bana hep geçmişî hatırlatırdı. Çocukken bebek maması falan yoktu elbette. Göçmendik biz, vatana dönmeden önce savaş yıllarında kıtlık kader olmuştu. Karneyle un verilirdi, kişi başı aylık üç kilo un. Sekiz nüfusun doyması buna bağlıydı. Buğday kısa zamanda tükenirdi, kış fasulyeyle atlatılmaya çalışılırdı. Fasulyeden aş yapmaya kalkılsa aylık erzak bir hafta yetmezdi. Bizim gibi kalabalık haneler fasulyeyi un yaptırarak daha uzun idare ederdi. Güneş, arka tepeden akşamın koynuna girmeye başladığı vakit annem, tülbende sardırıldığı fasulyeleri verir, ağabeyimle bana kimseye görünmeden, değirmene gidip gelmemizi tembihlerdi. Değirmene götürdüğümüz fasulyeler cücüklenmiş olduğundan, beyaz olması gereken fasulye unu yeşile çalan tuhaf bir renge bürünürdü. Oldukça lezzetsiz olan fasulye unu, buğdaysız bir kışın mecburi nimetiydi. Akşam suyla karıştırıp yediğimiz peltenin tadı ve kokusu pisti, şimdilerde ağzımda tortusu kalan bebek maması gibi... Ama buna da şükür. Çocukluğumda harbin çetin yıllarında, buğday yoktu, ekmek yoktu ama ağzımın tadı vardı.

Savaştan sonra her şey daha bir hâle düzene girmeye başlamıştı. Yazları bir fersah ötemizdeki geniş ovalarda bulunan üzüm bağları doğanın tüm mucizesini ve bolluğunu sunardı. Asmaların lezzetli üzümleriyle yaptığımız pekmezin tadına doyum olmazdı. Annemin yaptığı pekmezler, yazın ekmeğin arasına sürülüp tok tutan bir öğün olurdu. Kışınsa unla karıştırdığımız pekmezden mis gibi helvalar yapardık. Harpten sonra kıtlık azalsa da gavurun aklı kıttı. Yine huzur yoktu bize... Camiler, mektepler hep bir teftiş ve kontrol altındaydı, zulme gebe nefes alıyorduk, yüzyıllardır kardeş yaşadığımız topraklarda. Bıçağın kemiğe dayanmadığı bizzat kemiği yardığı vakitleri görmediniz, yazabilsem okur muydunuz? Orta boy bir ayı cüsse-

sindeki Bulgar subay hiddetle sınıfımızdan içeri girdiğinde gözlerimdeki korkuyu gördünüz mü? Benim gözlerimdeki korku kadar, Bulgar subayının yüzündeki hareketsizliği... Öylesine tekdüze bakıyordu ve mimiksizdi ki, anlaşılan bu çirkin adam tebessüm etmeyi bile yıllar öncesinde unutmuştu. Birden hiddetle isimlerimizi okuyor, sırayla elimize üzerinde Bulgarca adlar yazan kimlikleri tutuşturuyordu. Bunun dışında o günle ilgili, eve ağlayarak gittiğimi hatırlıyorum bir de aynı günün gecesi her şeyimizi bırakıp vatana sığınışımızı...

Vatana döndüğümüzde işsizlik ve zorluklar bizi çepeçevre kuşatmıştı. Babam atarlı kâğıt yalamaktan kararmış diliyle, gerçekten mürekkep yalamış bir adamdı. Bahtsızlığı matbaanın icadından sonra doğmuş olmasıydı, hepsi bu... Belki bu yüzden fakirdik. Her şeyimizi memlekette bırakıp vatana döndüğümüzde cebimizde beş kuruş para yoktu. Bundan sonrası küçük bir balıkçı sandalının gözü kara bir savaş gemisine dönme macerası... Çocukluğumu, memleketteki üzüm bağlarının arasında koşturduğum günlerde bırakmıştım ben. Vatanda huzur bulmuştuk fakat her şeyimiz de memlekette kalmıştı. Çalıştım, çalıştım, yaz kış demeden hep çalıştım. İç dünyam, lastik ayakkabılarımın yırtılması pahasına da olsa dışarıda top oynuyordu. Gerçeklerse küçük Zülküf'e bir şerbetçi dükkânında yerleri sildirip boşları toplatıyordu.

Etraf mı karardı? Şimdi küçükken çalıştığım şerbetçi dükkânındaydım, ışıklar nerede? Anılar şah damarımı sıkmaya başladı. Eskiden odada bir an sessizlik olunca kız çocuğu doğdu derdim, kız çocuğunun doğması ayıpmış gibi. Şimdi dünyanın bütün kız çocukları her saniye odamın içinde doğuyor sanki. Şu an anlamsız bir karmaşanın içindeyim, bağırarak istiyorum. Ama sessizlik içime işlemiş, saatin tik takları bile sükûnet tuhfanı oluyor kimi vakitler. Sahi saat dedim de, dede yadigârı gümüş işlemeli köstekli saatim nerede? Annem, o saati ben on yaşlarımdayken küçücük avucuma iliştip cennete gittiğinden beri gümüş köstekli saate her dokunuşumda annemin ellerini tutmuş gibi olurdum. Hayatı çalışıp didinmekle geçen annem, bizi sevmeye bile vakit bulamamıştı. Gümüş köstekli saate her dokunuşum bu özlemi bir nebze olsun dindirmek içindi belki de. Dizine oturtup güzel öğlüm, akıllı oğlum diye sevip okşamadı annem. Yalan söylemeyi sevmezdi, ondan herhâlde. Özlem içimi öylesine kaplamıştı ki, baharda esen rüzgâr penceremden içeri girer girmez ciğerime dolduğunda, tutsak bedenim fe-

rahlığa kavuşurdu. Çünkü annemin kokusu artık içimdeydi. O koku, o gülüş hüzün kaplı yılların içinde olanca masumluğuyla beni çağırıyordu.

Bir ışık falan görmüyordum, yalnızca son bir yudum su içmeyi arzuluyordum. Merdivenlerden oğlum Hüseyin'in sesiyle bir kadının topuklu ayakkabı sesi yankılanıyordu. Yanıma uğrayıp, pipeti dayasaydı ağzıma kana kana son yudumumu içseydim. Gelmedi! Çürümeye başlayan savaş gemisi hurdaya gidiyordu nihayet. Belki de yeni bir limana demir atacaktım, annem beni orada bekleyecekti. Sahi giderken bir gün yine bulaşacağız demişti. Sonda o vardı besbelli, ve koşar adımlara sona, yani ona gidiyorum. Uzun zaman sonra ayaklarımdan kaskatı vücuduma yayılan bir uyuşukluk hissediyorum. Ölüyorum, ölüyorum, bu bir son değil, başlangıç, biliyorum...

